

- §16a-miljøgodkendelse til
Hyldegård
Fåregårdsvej 9
3770 Allinge

Kolofon: Bornholms Regionskommune; november 2023
Sagsnummer: 22/1018
Udarbejdet af: Center for Natur, Miljø og Fritid
Sagsbehandler: Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag: Geodatastyrelsen

§ 16A MILJØGODKENDELSE

til

Hyldegård
Fåregårdsvej 9
3770 Allinge

Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 a, stk. 2 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen den 9. november 2023.

DATABLAD

Titel:	§ 16 a tilladelse til Hyldegård
Tilladelsen omfatter:	Svineproduktion med slagtesvin Produktionsareal: 1.524 m ² stalde
Dato for tilladelse:	9. november 2023
Husdyrbrug:	Hyldegård, Fåregårdsvej 9, 3770 Allinge
Matrikelnummer og ejerlav:	35a Hovedejerlavet Olsker m.fl.
Ejendomsnummer:	4000009228
CVR-/P-nummer:	81073155/1002612963
CHR-nummer:	99325
Ansøger (driftsansvarlig) og ejer:	Lars Christian Kjøller
Adresse:	Borrelyngvej 23 3790 Hasle
Kontaktoplysninger:	Tlf.nr. 21293119; mail: almeqaard@mail.dk
Konsulent:	Kirsten V. Kyndesen, Bornholms Landbrug & Fødevarer, Rønnevej 1, 3720 Aakirkeby, kvk@blf.dk .
Tilsynsmyndighed:	Bornholms Regionskommune, Center Natur, Miljø og Fritid Skovløkken 4, 3770 Allinge
Kontakt tilsynsmyndighed:	Tlf. 5692 0000; e-mail: nmf@brk.dk , Hjemmeside: www.brk.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse	4
1 Resumé	6
Tilladelsen med vilkår	7
1.1 Afgørelse om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 a	7
1.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion.....	7
1.3 Vilkår for driften	8
1.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald.....	11
1.5 Retsbeskyttelse og revurdering.....	11
1.6 Offentlighed	11
1.7 Klagevejledning	12
2 Beliggenhed og landskabelige forhold	13
2.1 Bygninger og faste afstandskrav	13
2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet	16
3 Husdyrproduktion	18
3.1 Husdyrhold og staldanlæg	18
3.2 Produktion og håndtering af husdyrgødning	20
4 Ressourceforbrug	21
4.1 Foder og foderopbevaring.....	21
4.2 Vand	22
Energier 23	
4.3 Diverse hjælpestoffer	24
5 Reststoffer	24
5.1 Spildevand.....	24
5.2 Affald	25
6 Gener fra husdyrbruget	26
6.1 Lugt.....	26
Støj og rystelser	28
6.2 Støv	28
6.3 Lys.....	29
6.4 Fluer og skadedyr.....	29
6.5 Transport.....	30
7 Ammoniaktab og naturpåvirkning	32
7.1 Ammoniakemission og BAT-krav	32

7.2	Påvirkning af naturområder.....	33
8	Mulige driftsforstyrrelser og uheld.....	38
9	Egenkontrol og dokumentation	41
10	IE-brug	42
11	Samlet vurdering	43
12	Bilag	44
	Bilagsoversigt:	44
	Bilag 1. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift.....	44
	Bilag 2. Beregningspunkter til naturarealer	46
	Bilag 3. Beredskabsplan for Hyldegård.....	48

1 RESUMÉ

Lars Chr. Kjøller ansøger hermed om husdyrtilladelse i henhold til husdyrbruglovens § 16 a til godkendelse af produktionen på ejendommen Hyldegård, Fåregårdsvej 9, 3770 Allinge.

I 2014 blev der givet en §12 tilladelse til en udvidelse af slagtesvineproduktionen med opførsel af en ny slagtesvinstald på Hyldegård. Denne godkendelse er ikke blevet udnyttet og derfor bortfaldet. Den tilladte produktion på Hyldegård er derfor i henhold til en VVM-screening fra 2002/2004, der giver tilladelse til produktion af 7.200 slagtesvin pr. år.

Nærværende miljøgodkendelse er en godkendelse af den eksisterende produktion efter stipladsmodellen. Der foretages ingen ændringer af staldanlægget udover udskiftning af eksisterende inventar i det ældste af de to eksisterende stalde. Der foretages ingen udvendige ændringer af bygningerne udover ændring af ventilationsafkast på den ældste stald i forbindelse med skift til lavenergi ventilation. Det samlede produktionsareal udgør 1.524 m². Der bliver tale om et IE-brug, idet der med fuld udnyttelse af eksisterende produktionsareal bliver mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Husdyrgødningen fra produktionen opbevares i eksisterende gyllebeholder på ejendommen.

Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens § 16 a og er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i skema nr. 232551.

Der foretages ingen ændringer i produktionen. Udledning af lugt og ammoniak ændres derfor ikke i forhold til den nuværende drift.

Staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

I ansøgningen er der foretaget beregninger der viser, at de krævede lugtgenafstande mellem staldene og omkringboende overholdes.

På baggrund af ejendommens beliggenhed og beskrivelsen af driften og idet der ikke foretages ændringer, forventes produktionen ikke at forårsage væsentlige gener for naboer og forbigående i form af støv, støj og rystelser, lys, transport eller forekomst af skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets brug af ressourcer (herunder foder, energi og vand) samt håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

I ansøgningen er der foretaget beregninger af den samlede ammoniakudledning fra produktionen og dennes påvirkning af omkringliggende naturområder. Det vurderes at det ansøgte, ikke vil forårsage væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder i området.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet til BAT er opfyldt, idet der ikke foretages ændringer i staldanlægget.

I tilladelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte og husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder.

TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette kapitel beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

1.1 Afgørelse om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 a

Bornholms Regionskommune, Center Natur, Miljø og Fritid har vurderet, at der i henhold til de gældende regler¹ kan meddeles tilladelse til den ansøgte svineproduktion på husdyrbruget Hyldegård, Fåregårdsvej 9, 3770 Allinge, matr.nr. 35a Hovedejerlavet Olsker mfl.

Tilladelsen omfatter produktion af slagtesvin, i 3 staldafsnit, hvor samlede produktionsareal udgør 1.524 m².

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er husdyrbruget omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra anlægget beregnes til mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år, idet der er tale om et IE-brug (mere end 2.000 stipladser til slagtesvin). Derfor meddeles tilladelsen efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med tilhørende bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 2 - 11.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 1.3 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler er skærpende i forhold til denne tilladelse.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved den ansøgte svineproduktion i forhold til den nuværende lovlige produktion på Hyldegård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden (8-års drift).

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab og uden væsentlige gener for omgivelserne, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

1.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion

Bornholms Regionskommune har den 19. januar 2022 modtaget en ansøgning fra Lars Christian Kjøller om miljøgodkendelse efter de nye regler for miljøgodkendelse for produktionen på Hyldegård, Fåregårdsvej 9, 3790 Hasle. Ansøgningen er indgivet i henhold til § 16 a i husdyrbrugloven, og er indsendt gennem det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk med ansøgningskema nr. 232551. Den 28. januar

¹ Lovbekendtgørelse nr. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med senere ændringer, tilhørende bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) med senere ændringer og bekendtgørelse nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

2023 blev ansøgningen visiteret som fuldt oplyst. Kommunen har efterfølgende modtaget rettelser til ansøgningen senest den 8. september 2023 og har afgjort sagen på baggrund af version 4 af ansøgningskemaet.

Forhold til eksisterende produktion

På Hyldegård er der en slagtesvineproduktion på 7.200 slagtesvin i et eksisterende staldanlæg med et produktionsareal på i alt 1.524 m². En miljøgodkendelse fra 2014, hvor der blev givet tilladelse til en udvidelse med en ny stald, er ikke blevet udnyttet. Det eksisterende staldanlæg blev opført for mere end 8 år siden og der er ikke foretaget ændringer af anlægget. Nudrift og 8-årsdrift samt ansøgt drift svarer til hinanden.

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug

Udover slagtesvineproduktionen på Hyldegård ejer ansøger to ejendomme med husdyrproduktion. Ndr. Kirkebogård (Rønnevej 7, 3770 Allinge), hvor der er en slagtesvineproduktion og Almegård (Borrelyngvej 23, 3770 Allinge), hvor der er en mindre kødkvægsbesætning.

Ejendommene er ikke teknisk forbudne, hverken i nudrift eller ansøgt drift, idet grisene til begge slagtesvineejendomme indkøbes og ejendommene er placeret med en indbyrdes afstand på ca. 3,5 km.

Hyldegård er således ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Det er derfor Bornholms Regionskommunes vurdering, at Hyldegård vil kunne drives uafhængigt af ansøgers øvrige ejendomme. Denne tilladelse omfatter derfor alene husdyrbruget på Hyldegård.

1.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles pga. husdyrbrugets art eller beliggenhed.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

For at sikre at tilladelsens vilkår efterleves, stiller Bornholms Regionskommune vilkår om, at virksomhedens ansatte skal være bekendt med vilkårene.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om eventuelle planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse før igangsætning.

1.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelsens vilkår.

1.3.2 Information om ændringer

4. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Natur, Miljø og Fritid) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.

5. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til tilsynsmyndigheden inden gennemførelsen. Tilsynsmyndigheden vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

1.3.3 Produktionsarealets størrelse i m², staldd typer/-systemer, dyretyper

6. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Slagtesvinestald 1	Slagtesvin	Delvist spaltegulv, 50-75% fast gulv	395
Slagtesvinestald 2	Slagtesvin	Delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv	1.014
Udlevering og bufferstald	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	115

1.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper, og m² overfladeareal)

7. Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder	Flydende	Naturligt flydelag	617

1.3.5 Håndtering af husdyrgødning

8. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
9. Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

1.3.6 Affald

10. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
11. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.
12. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

1.3.7 Oplag af olie

13. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
14. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtag.
15. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
16. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

1.3.8 Lugt - vilkår

17. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
18. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

1.3.9 Støj

19. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

1.3.10 Støv

20. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

1.3.11 Lys

21. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omkringboende.

1.3.12 Skadedyr

22. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrs-guiden (www.dpil.dk).
23. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.
24. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levedmuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

1.3.13 Uheld og risici

25. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
26. Der skal foreligge en beredskabsplan for Hyldegård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.

27. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

1.3.14 Miljøledelse

28. Der skal indføres miljøledelse på ejendommen efter miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug".

1.3.15 Ophør

29. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

1.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den 9. november 2029), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Da denne tilladelse omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når byggeriet er afsluttet inden fristens udløb.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

1.5 Retsbeskyttelse og revurdering

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 31. juli 2031.

Tilladelser efter § 16 a skal ikke revurderes, da imidlertid er tale om IE-brug skal der foretages revurdering af tilladelsen. Endvidere kan tilsynsmyndigheden i henhold til gældende husdyrbruglovs § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må dog ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

1.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har i henhold til offentlighedsproceduren i husdyrbruglovens § 55 den 1. september 202 foretaget en annoncering vedrørende modtagelse af ansøgning om §16a miljøgodkendelse til Hyldegård. Ansøgningen er fremlagt i offentlighøring i perioden 1. september til 18. september 2023 ved annoncering på www.brk.dk.

Som følge af denne annoncering modtog regionskommunen ingen henvendelser.

Udkast til afgørelse om § 16 a miljøgodkendelse til Hyldegård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt bereg-

net i www.husdyrgodkendelse.dk til 633 meter fra et vægtet lugtcentrum for staldene. Desuden er udkastet sendt til ansøger og dennes konsulent, da de berøres af de ansøgte ændringer på husdyrbruget.

Der blev givet en frist på 6 uger fra 21. september 2023 frem til og med den 2. november 2023 til at kommentere udkastet. Kommunen modtog ingen skriftlige bemærkninger

Offentliggørelse

Tilladelsen er den 9. november 2023 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside www.brk.dk/Indflydelse-Politik/Hoeringer

1.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt Styrelsen for Patientsikkerhed. Endvidere kan en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den 7. december 2023, dvs. 4 uger fra den 9. november 2023, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen via klageportalen for Nævnenes Hus, inden klagefristen udløber. Yderligere klagevejledning og links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>. Disse links fører dig til klageportalen, som du logger på med NemID. Du kan også tilgå klageportalen fra www.borger.dk eller www.virk.dk. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

2 BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE FORHOLD

I dette kapitel beskrives og vurderes det ansøgte set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i forhold til de landskabelige værdier.

2.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse

Produktionsanlægget på Hyldegård består af et oprindeligt bygningsæt med stuehus, lagerbygning og slagtesvinestald. Nord for de oprindelige bygninger er en slagtesvinestald fra 2004. Herudover er der foderlade sammenbygget med eksisterende stald samt to kornsiloer, hvoraf den nyeste er opført i 2023, og en gyllebeholder.

Der foretages ingen udvendige bygningsmæssige ændringer af staldene. Det gamle ligetryksventilationsanlæg på den ældste slagtesvinestald er blevet udskiftet med et nyt lavenergi-undertryksanlæg. Det betyder, at de gamle ventilationsafkast (7 stk.) er fjernet og erstattet af 3 nye afkast. I staldene foretages, der ingen ændringer udover udskiftning af eksisterende inventar.

Der foretages ingen ændringer af gødningsopbevaringsfaciliteterne.

Figur 1 Eksisterende og ansøgte bygningsanlæg på Hyldegård.

Figur 2. Skråfoto Hyldegård med omgivelser (hvid markering angiver Hyldegård). Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 9. april 2023.#

Hyldegård er placeret i landzone i et særligt værdifuldt landbrugsområde lokaliseret ca. 1,2 km syd for byzonen til Tejn. Nærmeste samlede bebyggelse er ved Tejn skole (Kildebakken) placeret ca. 1,0 km nord for ejendommen. Det nærmeste sommerhusområde er placeret syd for Olsker (Gildesbovej) ca. 601 m vest, nordvest for ejendommen. Nærmeste enkelt beboelse uden for samlet bebyggelse er Fåregårdsvej 11, 3770 Allinge. Beboelsen er placeret ca. 199 m fra staldanlægget.

Nærmeste område med lokalplan, hvor der ikke er tale om tekniske anlæg, er Rø Golfbane ca. 3,1 km fra staldanlægget.

Grænsen for Natura 2000-området "Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne" ligger ca. 3,2 km syd, sydøst for Hyldegård. Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er et overdrev beliggende ca. 1,2 km sydvest for ejendommen.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til nærmeste staldafsnit. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Sommerhusområde syd for Olsker)	Ca. 601 m	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Lokalplan 00-48 Rø Golfbane)	Ca. 3,1 km	50 m
Nabobeboelse (Fåregårdsvej 11)	Ca. 199 m	50 m
Ammoniakfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne)	Ca. 3,2 km	10 m
Ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet overdrev ved Muredamsvej)	Ca. 1,2 km	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 474 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 328 m	50 m
Vandløb og dræn	Ca. 60 m til grøft Ca. 251 m til vandløb	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	Ca. 51 m til stald Ca. 29 m til gyllebeholder	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	Ca. 143 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på ejendommen	Ca. 27 m	15 m
Naboskel	Ca. 192 m	30 m

* Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m².

Gyllebeholder er placeret indenfor 100 m af sø. Der er tale om en eksisterende beholder.

Alle afstandskrav er overholdt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune konstaterer, at stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Hyldegård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2020 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Hyldegård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2020 er udpeget som særligt naturområde, interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser, kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Nærmeste beskyttede naturareal er en kategori 3 udpeget skov placeret ca. 170 m syd for staldanlægget. Der er placeret yderligere 7 kategori 3 udpegede skove indenfor 1.000 m af staldanlægget.

Indenfor 1.000 m af staldanlægget er der 2 kategori 3 overdrev. Det nærmeste er placeret ca. 801 m mod øst.

Indenfor 1.000 m af staldanlægget er der placeret i alt 7 enge, hvor den nærmeste er placeret 229 m sydøst for staldanlægget.

Der er registreret i alt 22 mindre vandhuller og søer indenfor 1.000 m af Hyldegård. Det nærmeste er placeret ca. 29 m øst for gyllebeholderen.

Det beskyttede vandløb Tejn Å løber ca. 250 m øst for staldanlægget.

Herudover er der ikke placeret andre naturområder indenfor 1.000 m af Hyldegård.

Der er udpeget 10 lavbundsområder indenfor 1.000 m af Hyldegård. Det nærmeste er placeret ca. 139 m sydøst for staldanlægget.

Anlægget er placeret uden for alle øvrige byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstående Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra nærmeste staldbygning	Berøres Hyldegård?
Skovbyggelinje (300 m)	0 m	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	Ca. 196 m	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	Ca. 1,8 km	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 3,7 km	Nej
Kirkebyggelinje	Ca. 1,5 km	Nej
Vejbyggelinje	Ca. 1,9 km	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	Ca. 3,3 km	Nej

Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	Ca. 51 m	Nej
Lavbundsområder	Ca. 139 m	Nej
Fredede områder	Ca. 611 m	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	Ca. 38 m	Nej

Bygningernes udtryk i landskabet

Landskabeligt er Hyldegård placeret i et landskab, der er åbent mod vest, og mod nord, øst og syd rejser skovbevoksninger sig.

Ejendommen er placeret tilbagetrukket fra offentlig vej for enden af en cirka 145 meter lang privat vej. Både stuehus og driftsbygninger er synlige fra Fåregårdsvej. Driftsbygningerne er placeret vest for stuehuset. Sydøst for ejendommens opbevaringsanlæg til husdyrgødning er en mindre sø samt skov som afgrænser ejendommen mod nordøst. Der er hele vejen omkring ejendommen åbne marker, som grænser op til Hyldegård. Mod nord og øst rejser skovstrækninger sig og danner en "ryg" for ejendommen, således at den ikke fremtræder dominerende i landskabet.

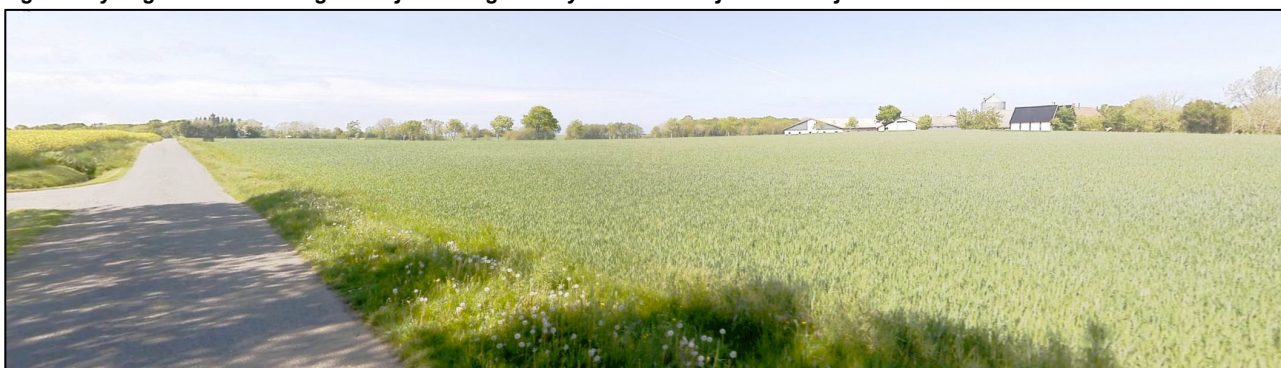
Der er placeret en ny kornsilo ved siden af den eksisterende silo set fra Fåregårdsvej.

Der foretages ingen udvendige bygningsmæssige ændringer i ansøgt drift. Antallet af ventilationsafkast på den ældste slagtesvinestald er blevet reduceret i forbindelse med en udskiftning af ventilationsanlægget.

Figur 3. Hyldegård ses fra Fåregårdsvej – retning mod sydøst. Cowi vejfoto 29. maj 2022.#

Figur 4. Hyldegård ses fra Fåregårdsvej – retning mod sydøst. Cowi vejfoto 29. maj 2022.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Hyldegård er i henhold til Kommuneplan 2020 placeret i landzone og i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde.

Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed.

Regionskommunen vurderer, at alle afstandskrav til vandforsyning, vandløb og søer, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Bornholms Regionskommune vurderer, at projektet ikke er i strid med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser i området eller for områdets naturlokaliteter eller fortidsminder.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. placering i landskabet.

3 HUSDYRPRODUKTION

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning samt produktion og håndtering af husdyrgødning.

3.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Produktionen på Hyldegård omfatter et slagtesvinehold. Slagtesvinestald 1 er indrettet med delvist spaltegulv med 50-75% fast gulv. Slagtesvinestald 2 er indrettet med delvist spaltegulv med 25-49% fast gulv. Udleveringsrummet, der også anvendes til bufferstald, når der er behov for at få tømt og vasket en sektion, er indrettet med drænet gulv og spalter (33% / 67%).

I ansøgt drift foretages der ingen ændringer af staldanlægget. I slagtesvinestald 1 er der foretaget en udskiftning af eksisterende inventar og ventilationsanlæg.

Figur 5. Anlægget på Hyldegård

Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrukket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som fx gange. Udleveringsrum, drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

For nærværende ansøgning er produktionsarealet beregnet som totalt indvendigt staldareal fraregnet gangarealer. Vådfoderkrybber, indervægge, inventar mv. er ikke fraregnet, idet der ønskes fleksibilitet ved udskiftning af krybber og inventar.

Beregningen af produktionsarealerne fremgår af bilag 1.

Tabel 4. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal andel
Slagtesvinestald 1	50-75% fast gulv	Slagtesvin	-	450	395	88%
Slagtesvinestald 2	25-49% fast gulv	Slagtesvin	-	1.189	1.014	85%
Udlevering og bufferstald	Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	Slagtesvin	-	115	115	100%
I alt				1.754	1.524	

Tabel 5. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift.

Staldafsnit	8 års drift			Tilladt nudrift		
	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Slagtesvinestald 1	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv.	450	395	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv.	450	395
Slagtesvinestald 2	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv.	1.189	1.014	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv.	1.189	1.014
Udlevering og bufferstald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33% / 67%).	115	115	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33% / 67%).	115	115
	I alt	1.754	1.524		1.754	1.524

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsareal, og at produktionsareal samt dyretype angivet for eksisterende stalde er i overensstemmelse med lovlig nudrift.

Der gøres opmærksom på, at på arealer, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, skal der i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretages effektiv rengøring efter endt ophold. Dette gælder på Hyldegård udleveringsområde/rampe og drivgange. Rengøring skal foretages senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet (hvis dyrene dagligt har adgang på arealet, skal rengøring dog ske senest efter 4 timer).

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, staldtype og dyretype.

3.2 Produktion og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

På Hyldegård er der én gyllebeholder.

Der føres i nudrift løbende kontrol og logbog med flydelaget i henhold til lovgivningen. Beholderen er tilmeldt beholderkontrol. Der føres journal over spredning af gødning på markerne i form af mark- og gødningsplan.

Tabel 6. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Hyldegård

Lager	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllebeholder	2.460	617	Naturligt flydelag
I alt	2.460	617	

Den samlede gødningsproduktion fra produktionen på Hyldegård ligger på ca. 4.100 tons inkl. regnvand og vaskevand i nudrift. Der forventes en mindre stigning i ansøgt drift til ca. 4.500 m³.

Den eksisterende opbevaringskapacitet på Hyldegård er på 2.460 m³. Ansøger ejer herudover en gyllebeholder på 1.250 m³ på Almegård og en beholder på 1.800 m³ på Palmehøj. Beholderen på Palmehøj modtager også gylle (ca. 1.000 m³) fra slagtesvineproduktionen på Ndr. Kirkebogård. Ansøger har udover ejet opbevaringskapacitet også rådighed over to lejede gyllebeholdere.

Ansøger har 4.510 m³ opbevaringskapacitet til rådighed for produktionen på Hyldegård uden medregning af de to lejede beholdere. Opbevaringskapaciteten svarer til 12 måneders opbevaring.

Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

BAT husdyrgødning

- Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel/afhentning af gylle
- Der er konstant flydelag på gyllen i tanken, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn
- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er, at gyllebeholderne er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og at tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Hertil kommer at omrøring minimeres samt at flydelag lag sikres/ etablering af teltoverdækning. BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der er tilstrækkelig med kapacitet til opbevaring af den producerede husdyrgødning på Hyldegård jævnfør beregningerne ovenfor.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af husdyrgødning.

4 RESSOURCEFORBRUG

I dette kapitel beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand, energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

4.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Foderet tildeles som vådfoder i nudrift og i ansøgt drift. Foderet er baseret på korn, tilskudsfoder og evt. valle.

Foderet opbevares i foderladen og i udendørs kornsiloer. Der er opført yderligere en silo i 2023. Det betyder, at alt korn til brug i produktionen kan opbevares på ejendommen. Tilskudsfoderet leveres i løsvægt.

Det årlige foderforbrug er på ca. 1.530 tons i nudrift drift og forventes øget til ca. 1.740 tons i ansøgt drift.

Foderplaner/foderstrategi revideres årligt eller efter behov for at sikre at den mest optimale fodring. Foderforbruget registreres løbende og opgøres 4 gange årligt i forbindelse med udarbejdelse af effektivitetskontrol. Foderets indhold af råprotein og fosfor følger de gældende normer.

BAT

Med den nye husdyrbruglov indføres stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivtetsudsving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

4.2 Vand

Beskrivelse

Ejendommen har offentlig vandforsyning.

Produktionens vandforbrug går primært til dyrenes drikkevand. Herudover anvendes vand til vask af stalde for at sikre høj hygiejne og til overbrusning, der er med til at køle af dyrene.

Det årlige vandforbrug ligger på ca. 6.500 m³. Forbruget forventes at stige til ca. 6.700 m³ i ansøgt drift.

Drikkesystemerne i staldene er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. Overbrusning anvendes til køling i varme perioder. Overbrusningsanlægget er styret af ventilationsanlægget, så overbrusningshyppighed og varighed afpasses løbende til temperaturen. Staldene iblødsættes inden vask foretages med højtryksrensere. Vandforbruget vil følges løbende med henblik på at identificere eventuelle defekter og forebygge spild.

BAT

Ejendommens vandforbrug går primært til drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er anvendelse højtryksrensning til vask af stalde, og valg af udstyr, der er tilpasset den aktuelle dyretype, placering af drikkenipler er placeret over trug. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for vandforbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

Energi

Beskrivelse

Der anvendes energi til ventilation, belysning og til foderfremstilling og udfodring. Der anvendes ikke energi til pumpning af gylle, da gylle pga. terrænfald selv løber til beholder.

Det årlige elforbrug ligger ved den nuværende drift på ca. 100.000 kWh. Elforbruget forventes reduceret i ansøgt drift.

Dieselolie anvendes kun i forbindelse med markdrift.

Elforbruget opgøres en gang årligt.

Ventilationsanlægget er dimensioneret efter staldenes belægningsgrad og styret automatisk efter temperaturen. Anlægget rengøres og efterses inden indsættelse af et nyt hold grise for at sikre et minimalt energiforbrug og optimal ydelse. Ved strømsvigt eller forhøjede temperaturer i stalden aktiveres nød opluk og der gives en alarm.

Ventilationsanlæggene i begge stalde er blevet udskiftet til nyeste lavenergitype ventilation. I slagtesvine-stald 1 har der tidligere været tale om et ældre ligetryksanlæg, hvor der både er anvendt energi til indtag og udsugning af luften. Dette ændret til undertryksventilation, hvor luften indtages passivt via vægventiler og hvor de 7 gamle ind- og afkast er erstattet af tre nye afkast.

Al belysning i stalderne er blevet udskiftet og er nu LED. Fodermøllen er blevet udskiftet til en nyere lavenergi type.

Foderanlægget kontrolleres, rengøres og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.

BAT

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er etablering lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer og temperatur styring. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til godt effektiv energiudnyttelse og samtidig udnyttes mest effektivt.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

4.3 Diverse hjælpestoffer

Beskrivelse

Der opbevares ikke olieprodukter på Hyldegård. En tidligere tank placeret i forbindelse med stuehuset er fjernet. Stuehuset opvarmes i dag med træpillefyr.

Der opbevares ikke dieselolie, kemikalier og pesticider på ejendommen, idet markdriften drives fra ansøgers anden ejendom.

Rengøringsmidler med ubrudt emballage opbevares og rengøringsmidler i brug opbevares i lager ved forrum.

Veterinærmedicin anvendes efter anvisning fra dyrlæge. Medicin opbevares i forbindelse med forrum.

Kommunens bemærkninger og vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskudne forbrug af de nævnte hjælpestoffer vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

5 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

5.1 Spildevand

Beskrivelse

Der er ikke bad og toilet i forbindelse med forrum. Mandskabsfaciliteter forefindes på ansøgers anden ejendom.

Hvert staldafsnit vaskes inden indsættelse af et nyt hold grise. Rengøringen omfatter ventilationsanlæg etc. Al vand fra rengøring af stalde ledes til gyllebeholder.

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen anslås til ca. 400 m³. Mængden forventes uændret i ansøgt drift.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

5.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt eventuelt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. Dødelighed blandt slagtesvinene ligger på ca. 3%.

Afhentning af døde dyr opfylder de gældende regler på området. Der er indrettet en afhentningsplads, der opfylder de gældende regler på området. Pladsen er placeret ved privatvejen tæt på udkørslen til Fåregårdsvej. Et dødt dyr opbevares ved staldanlægget indtil tæt på forventet afhentningstidspunkt, hvor det flyttes til afhentningspladsen. Dyret overdækkes med en kadaverkappe, således det ikke er synlige for forbipasserende.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det forudsættes, at alle typer affald på ejendommen håndteres efter de til enhver tid gældende regler samt, at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ for erhvervsaffald. I regulativet står bestemmelser om opbevaring og bortskaffelse af diverse typer af affald, herunder olieaffald, medicinrester og kanyler.

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr skal følge reglerne i bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr.

Dokumentation for bortskaffelse af affald kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand.

Bornholms Regionskommune vurderer, at overholdes vilkårene vedr. affald, vil affaldshåndteringen på Hyldegård ikke medføre gener for omkringboende. Den beskrevne affaldsopbevaring, -håndtering og -bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

6 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette kapitel beskrives og vurderes de mulige gener som følge af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter i husdyrbrugets omgivelser forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

6.1 Lugt

Beskrivelse

Lugt fra staldanlægget øges ikke i ansøgt drift, idet der ikke foretages ændringer i af staldanlægget og produktionsarealet ikke udvides.

I ansøgningskemaet er der foretaget beregninger, der viser, at de krævede lugtgenæafstande mellem stalene og til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste enkelt boliger overholdes.

I ansøgningskemaet foretages der beregninger i henhold til Miljøstyrelsens lugtvejledning (NY-model) og i henhold til den gamle såkaldte FMK-model. Lugtgenækravet skal være opfyldt i forhold til begge beregningsmetoder. I ansøgningskemaet vises resultatet fra den model, der giver den længste genæafstand.

Beregning foretaget i ansøgningskemaet ses i nedenstående tabel.

Tabel 7. Resultat af lugtberegning fra ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genæafstand	Korrigeret genæafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Fåregårdsvej 11	0	FMK	146,1	146,1	229,5	Ja
Fåregårdsvej 7	0	NY	157,7	157,7	353,9	Ja
Rø Golfbane, lokalplan	0	NY	351,9	316,7	3167,1	Ja
Tejn skole, afgrænset byområde	0	NY	351,9	351,9	1079,5	Ja
Sommerhusområde	0	NY	478,9	478,9	634,1	Ja
Tejn	0	NY	478,9	478,9	1240,1	Ja

Enkeltbeboelser er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er foretaget beregning af lugt i forhold til nærmeste enkeltbeboelser (Fåregårdsvej 11 og 7). Lugtgenækravet er opfyldt til enkeltbeboelserne.

Afstanden fra lugtcentrum til nærmeste enkeltbeboelse på Fåregårdsvej 11 skal minimum være ca. 146 m og den gennemsnitlige afstand er ca. 229 m. Den gennemsnitlige afstand er således længere end minimumsafstanden (genæafstanden) og lugtgenækravet er hermed opfyldt. Tilsvarende er kravet opfyldt til de øvrige enkeltbeboelser.

Til nærmeste samlede bebyggelse eller lokalplan i landzone skal der minimum være ca. 352 m eller ca. 317 m korrigeret for hyppig vindretning. Nærmeste samlede bebyggelse er det afgrænsede byområde ved Tejn Skole (Kildebakken) placeret ca. 1.079 m fra lugtcentrum. Nærmeste lokalplan i udenfor byzone er Rø Golfbane placeret ca. 3,2 km fra lugtcentrum.

Nærmeste byzone er Tejn og nærmeste sommerhusområde er området syd for Olsker. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen og til sommerhusområdet skal være minimum ca. 479 m. Den beregnede afstand fra lugtcentrum til byzonen er 1.240 m og til sommerhusområdet er afstanden ca. 634 m. Lugtgenækravet til byzone, sommerhusområde og samlet til samlet bebyggelse/lokalplan er dermed opfyldt.

Der er ikke placeret andre husdyrbrug indenfor 100 m fra enkeltbeboelserne og 300 m fra byzone og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

Figur 6. Beliggenhed af de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

Ansøger oplyser, at svineri i stierne søges elimineret ved optimal styring af ventilationsanlæg og brug af overbrusningsanlæg. Hvis der forekommer svineri i stier med fast gulv, skrubes de rene med henblik på at sikre lavest mulige ammoniak- og lugtemission.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Kommunen vurderer dog, at hvis der skulle opstå væsentlige lugtgener hos naboer, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtgenekriterierne, skal der være mulighed for at løse problemet, og der er stillet vilkår herom.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om staldsystemer, og om at holde god staldhygiejne, samt vilkår i tilfælde af væsentlige lugtgener.

Støj og rystelser

Beskrivelse

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget og fra foderfremstillingen.

Der er mekanisk ventilation i alle stalde. Al ventilation er blevet udskiftet med nye ventilationsmotorer, der er mere støjsvage end ældre motorer. Samtidig er antallet af ventilatorer på slagtesvinestald 1 blevet reduceret. Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne vil mindske unødigt støj.

Støj fra foderfremstilling er begrænsede, idet fremstillingen foregår indendørs.

Periodisk støj kan forekomme ved transport til og fra ejendommen.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid.

Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit om transport.

Ud fra ejendommens placering i forhold til naboer skønnes det, at støj fra produktionsanlægget ikke vil genere naboer og forbipasserende. Nærmeste nabobeboelse er placeret ca. 199 m fra staldanlægget.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Hyldegård overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Støjvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Hyldegård går ad Fåregårdsvej og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Kommunen vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil udgøre et væsentligt problem for omkringboende og forbipasserende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

6.2 Støv

Beskrivelse

Støvgener kan forekomme i forbindelse med håndtering af halm og foder samt ved transport.

Der forventes ingen ændring i antallet af transporter.

Støvgener fra håndtering af foder er begrænsede, idet det foregår i et lukket system og der er tale om vådfoder.

Der kan forekomme lokale støvgener i forbindelse med tildeling af strøelse i staldene. Støv fra skimmel-svampe modvirkes på Hyldegård ved at opbevare strøelsen på fast bund, indendørs og tørt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlig støvudvikling i forbindelse med produktionen. Egentlig risiko for støvgener i forbindelse med produktionen vurderes kun at forekomme ved kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, og det vurderes således generelt, at støv kun vil give anledning til meget lokal støvudvikling.

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

6.3 Lys

Beskrivelse

Der er udendørsbelysning i forbindelse med indgang til forrum. Der foretages ingen ændringer i ansøgt drift.

I staldene kan der lys i op til ca. 8 timer pr. dag. Lyset vil være tændt i forbindelse med tilsyn og fodring samt i det nødvendige tidsrum for at sikre den lovpligtige lysmængde til dyrene i min. 8 timer pr. dag.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

6.4 Fluer og skadedyr

Beskrivelse

Der tilstræbes på ejendommen en god orden, staldhygiejne og gødningshåndtering, så risikoen for gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Generelt vil ejendommen blive renholdt, herunder vil foderspild, gammelt foder og frasorteret foder blive fjernet fra foderkrybber, fodergange, lagre osv. Endvidere vil der blive foretaget rengøring ved højtryksrensning.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer repareres med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der gennemføres faste rutiner i forhold til fluebekæmpelse i forhold til god staldhygiejne samt hyppig udslusning af gylle. Fluegener bekæmpes herudover ved behov aktivt i form af kemisk fluebekæmpelse.

Rottegener forebygges ved, at der generelt holdes god orden, så rotterne ikke gives for gode levemuligheder. Til bekæmpelse af rotter på ejendommen er der indgået en serviceaftale med firmaet Nomus.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

6.5 Transport

Antallet af transporter forventes ikke øget i ansøgt drift. Ved en mindre stigning i produktionen vil der som udgangspunkt blive tale om større læs fremfor flere læs.

Der er ikke intern transport på Hyldegård. Der flyttes ikke dyr mellem staldafsnit og foder transporteres i et lukket system.

Til- og frakørsel til ejendommen vil udelukkende foregå via indkørslen fra Fåregårdsvejen.

Der er transport til og fra Hyldegård i form af levering af foder og grise til ejendommen, transport af grise fra ejendommen, afhentning af dyr til slagteri og til destruktion. Gylle udbringes med gylleudlægger.

Transport foregår primært inden for normal arbejdstid.

Der leveres i gennemsnit 1 læs grise til ejendommen hver 2. uge og der afhentes grise til slagteriet ca. 1 gang pr. uge. Transporten sker med lastbil. De fleste transporter vil ske i tidsrummet fra kl. 6 til 16.

Der afhentes døde dyr 1-2 gang pr. uge. Transporterne foretages normalt mellem kl. 8 og 16.

Der leveres tilskudsfoder til ejendommen ca. hver måned.

I nudrift køres der korn til ejendommen i høst og igen først på året, hvor der flyttes korn til ejendommen fra et lejet lager. Med den nye siloer, bliver alt korn kørt til ejendommen i høst. Disse transporter udgør ca. 52 læs pr. år.

Strøelse: 1 transport pr. år.

Øvrige: 4 transporter pr. år.

Udbringning af gylle foretages med gylleudlægger, hvilket begrænser antallet af transporter i forbindelse med udbringning markant. Antallet af transporter i forbindelse med udbringning af gylle fra Hyldegård er på ca. 10 læs pr. år.

Der flyttes gylle fra Hyldegård til ansøgers andre opbevaringslagre. Disse transporter udgør ca. 50 læs årligt. Transporten sker med lastbil.

Opgørelse af transporter på Hyldegård kan ses i tabel 8 herunder.

Tabel 8 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Hyldegård.

Type transport	Transporter i nudrift, antal læs/år
Smågrise til ejendommen	26
Dyr til slagteri	52
Afhentning af døde dyr til DAKA	78
Tilskudsfoeder	12
Korn	52
Strøelse	1
Gylle	60
Øvrige	4
Total	285

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Hyldegård, som sker ad Fåregårdsvej og primært inden for normal arbejdstid kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

7 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette kapitel beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

7.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

I ansøgningskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gyllebeholdere med en emissionsfaktor for typen af gødning.

Tabel 9. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Hyldegård før og efter ændringerne

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift	2.744,1	246,8	2.990,9	- (nudrift) - (8-års drift)
Lovlig nudrift	2.744,1	246,8	2.990,9	-
8-års drift	2.744,1	246,8	2.990,9	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der er ikke tidligere fastsat BAT-krav for produktionen på Hyldegård, idet godkendelsen fra 2014 ikke blevet udnyttet og derfor er bortfaldet. I ansøgningskemaet for Hyldegård skal BAT beregnes ud fra emissionsfaktorer for eksisterende staldafsnit.

For gyllebeholder beregnes BAT tilsvarende ud fra eksisterende opbevaringsanlæg.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. krav til gødningslagre er opgjort i Tabel 10.

Tabel 10. Vejledende BAT-krav ved ansøgt drift

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT- krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT-krav (kg NH ₃ - N)
Slagtesvinestald 1	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75% fast gulv	Eksisterende staldafsnit	395	1,40	553,0

Slagtesvinestald 2	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv	Eksisterende staldafsnit	1.014	1,90	1.926,6
Udlevering og buffer	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	Eksisterende staldafsnit	115	2,30	264,5
Gyllebeholder	Flydende gødning	Eksisterende gødnings-opbevaringsanlæg	617	0,40	246,8
I alt			1.524+617		2.744 + 247 = 2.991

BAT-kravet beregnes i ansøgt drift til 2.991 kg NH₃-N pr. år, og den faktiske emission beregnes ligeledes til 2.991 kg NH₃-N pr. år. Det vejledende BAT-krav er dermed overholdt. BAT-kravet opfyldes, idet der ikke foretages ændringer i staldanlægget.

Kommunens vurdering

Idet der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år, skal emissionen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

For den konkrete produktion er det samlede BAT-krav beregnet til 2.991 kg NH₃-N pr. år. Den ansøgte produktion medfører en beregnet faktisk emission på 2.991 kg NH₃-N pr. år. Den ansøgte husdyrproduktion overholder således det vejledende BAT-niveau.

BAT-kravet er opfyldt på baggrund af, at de valgte gulvtyper.

BAT-emissionskravet er således overholdt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedrørende gylvtyper i de enkelte staldafsnit.

7.2 Påvirkning af naturområder

Beskrivelse

Ammoniakemissionen fra produktionen på Hyldegård bevirker, at omkringliggende arealer påvirkes med nedfald af ammoniak. Idet der ikke foretages ændringer i produktionen, vil ammoniakemissionen fra staldanlægget ikke øges i ansøgt drift.

I ansøgningsystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området indenfor 1.000 m fra Hyldegård. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet i

Figur 77. Til nærmeste kategori 1 natur samt habitatområde er der mere end 3 km og disse områder er derfor ikke medtaget på kortet.

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Figur 7. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Hyldegård

Tabel 10. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Hyldegård

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	Overdrev	0,0	0,0	0,0
	Habitatnatur	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-natur	Overdrev	0,1	0,0	0,0
Kategori 3-natur	Overdrev	0,1-0,3	0,0	0,0
	Skov, gl. skovjordbund	0,2-1,9	0,0	0,0
	Skov, tilgroet lysåbent	0,6	0,0	0,0
Anden natur	Søer	0,1-12,9	0,0	0,0
	Enge	0,2-0,8	0,0	0,0

*) Alle beregningspunkter kan ses uspecificeret i bilag 3

Kommunens bemærkninger og vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

**0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.*

Kategori 1-natur

Der er ca. 3,2 km fra Hyldegård til nærmeste Natura 2000-område og ca. 3,2 km til nærmeste kategori 1-natur. Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde 159: Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne. Depositionen på området fra Hyldegård er beregnet til 0,0 kg N/ha/år i totaldeposition. Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er derfor overholdt.

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev beliggende ca. 1,2 km sydvest for Hyldegård, hvortil der beregnes en totaldeposition fra Hyldegård på 0,1 kg N/ha/år. Idet produktionen på Hyldegård således påvirker kategori 2-naturarealer med en totaldeposition under 1 kg N/ha/år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3 overdrev, -hede eller -mose, som ikke er kategori 2-natur, er et overdrev beliggende ca. 801 m øst for Hyldegård. Merdepositionen til overdrevet er 0,0 kg N/ha/år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Nærmeste skov udpeget som kategori 3 natur er placeret ca. 170 m syd for Hyldegård. Merdepositionen til skoven er 0,0 kg N/ha/år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Anden natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til de nærmeste søer (indenfor 1.000 m) til staldanlægget. Nærmeste sø er placeret 29 m fra staldanlægget (gyllebeholderen). Søen påvirkes med en merdeposition fra produktionen på Hyldegård på 0,0 kg N/ha/år i ansøgt.

De fleste søer og vandhuller beliggende i eller ved landbrugsarealer er næringsrige søer, som der ikke er fastsat tålegrenser for. Mange søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Hyldegård er beliggende ca. 3,2 km fra nærmeste Natura 2000-område N210: Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne. Som det ses af tabellen, er ammoniakpåvirkningen til område placeret i Natura 2000-området beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

En række flagermusearter, som er bilag IV – arter, lever på Bornholm. For at bibeholde bestandene, er det vigtigt at opretholde deres naturlige opholdssteder, som især er hule træer.

Markfirbenet forekommer på Bornholm, og er – modsat det almindelige firben, en bilag IV art. Markfirbenet holder til på menneskeskabte steder som vejskråninger, jernbaneskråninger og råstofgrave (typisk grusgrave), og naturlige levesteder som overdrev, heder, højmoser, strandenge, klitter og kystskrænter. Kendeteggende for disse yngleområder er, at de indeholder solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Disse solvendte skrånninger er af altafgørende for markfirbenet.

En række bilag IV- padder forekommer på Bornholm; Løvfrøen yngler i mange forskellige typer vandhuller og vådområder og i gamle, lysåbne mergelgrave. Uden for yngletiden opholder løvfrøerne sig især i buske i levende hegn, krat og skovbryn. Ud over løvfrø, forekommer også stor vandsalamander, springfrø, strandtudse og grønbroget tudse på Bornholm. For alle gælder, at de er afhængige af egnede vandhuller, og gode levesteder på land som f.eks. ekstensiv afgræssede vedvarende græsarealer, stendiger og hegn.

Af bilag IV-insekter forekommer to slags vandkalve, og en guldsmedeart på Bornholm. Disse insekter er afhængige af egnede vandhuller.

Der er tidligere registreringer på fund af løvfrøer på en lokalitet ca. 610 m øst for Hyldegård. Ansøger er ikke bekendt med, at der findes yderligere bilag IV arter i tilknytning til Hyldegård.

Sten- og jorddiger, og vandhuller er i udbredt grad beskyttet af gældende love. Gamle hule træer må formodes at blive fremmet af de generelle tiltag til fremme for naturnær skovdrift.

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på bilag IV. Beskyttelsen af arterne handler blandt andet om at sikre arterne mod at blive efterstræbt (jagt, indsamling, ødelæggelse af æg og yngel). Men medlemslandene skal også sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, bl.a. gennem det nationale program for overvågning af vandmiljø og natur (NOVANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelses-

område for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold, at *"Kommunen skal derfor altid foretage en vurdering af, om der inden for 300 m fra punktkilden (inden for denne afstand kan en påvirkning henføres til punktkilden) ligger områder, som kan rumme bilag IV-arter (typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer), og om der er registreret en forekomst af arten."*

Bornholms Regionskommune har gennemgået egne data samt registrerede data i de tilgængelige databaser Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen samt Arter.dk. Der er ikke i nogen af disse registreringer af Bilag IV-arter i naturarealer beliggende inden for 300 m af Hyldegård.

Der er inden for 300 m af produktionsanlægget to søer, som potentielt kan være levested for padder. Søerne er beskrevet under 'Anden natur'. Idet der ikke foretages ændringer i produktionsanlægget sker der i forbindelse med miljøgodkendelsen, som beskrevet ovenfor under 'Anden natur', ingen yderligere påvirkning af søerne. Søernes potentiale som muligt levested for Bilag IV-arter påvirkes dermed ikke af den ansøgte miljøgodkendelse.

Skovene beliggende omkring Hyldegård kan potentielt være levested for flagermus. Skovens potentiale som levested for Bilag IV-arter som flagermus og evt. rastested for padder vurderes ikke at blive påvirket af ammoniakdeposition men kan påvirkes af skovning. Den ansøgte produktion på Hyldegård medfører ikke skovning og vurderes hermed ikke at påvirke skovene som muligt yngle- og rastested for Bilag IV-arter.

På ovenstående baggrund vurderer Bornholms Regionskommune samlet, at den ansøgte udvidelse ikke medfører en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller fører til ødelæggelse eller beskadigelse af yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

8 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Miljøteknisk redegørelse

Miljøteknisk redegørelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med pesticider, gylle, veterinærmedicin, olie/diesel.

Mulige uheld med pesticider: Der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport.

Mulige uheld med gylleudslip: Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med udslusning af gylle til gylleholder eller ved omlastning til gyllevogn.

Ved færdselsuheld med gyllevogn kan der opstå lækage. Ligeledes kan der opstå lækage fra gyllebeholder, hvis gyllebeholderen bliver påkørt.

Endelig er der risiko for gylleudslip, hvis beholderen tæres eller af anden grund ikke er tæt.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktfurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der er risiko for punktfurening ved spild.

Mulige uheld med veterinærmedicin: Der er risiko for punktfurening, hvis veterinærmedicin håndteres lem-fældigt.

Minimering af risiko for uheld

Gylleudslip: Forebygges ved at gyllebeholderen er forsynet med en alarm, der aktiveres ved pludselige ni-veauændringer.

Forebygges med opsyn samt anvendelse af sugekran ved påfyldning af gyllevogn. Herudover opmærksomhed ved udkørsel.

Gyllebeholder tilses dagligt.

Når gyllen køres ud, udvises agtpågivenhed i trafikken. Reflekser og lygter tjekkes og renholdes, så gyllevogn tydeligt kan ses, også efter mørkets frembrud.

Gyllebeholder er placeret ved interne transportveje, hvor kørehastigheden er lav. Der vises agtpågivenhed ved kørsel på interne transportveje.

Dieselolie: Der opbevares ikke olie på ejendommen.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler. Rengørings og desinfektionsmidler oplagres på fast bund.

Veterinærmedicin: Forebyggelse sker ved at opbevare medicinen forsvarligt, og leverer evt. medicinrester retur til dyrlæge eller apotek. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen.

Pesticider: Der sørges for sikker transport af kemikalier mellem ejendom og marker.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gylle: Ved lækage/overløb fra gylletank er der etableret en barriere, så gyllen ikke løber ud i søen mod øst. Hvis der er risiko for, at gylle løber mod åbne grøfter eller dræn, forstærkes barrieren og grøfter/vandløb kan opdæmmedes med f.eks. bigballer af halm.

Ved udslip/overløb, hvor der er en sandsynlighed for akut forurening, kontaktes alarmcentralen (112). Alarmcentralen kontakter relevante medarbejdere i Teknik og Miljø i BRK.

Gyllebeholderen er underlagt lovpligtig kontrol og kontrolleres hyppigt visuelt og der føres logbog.

Sker der tilsvining af vejene ved gyllekørsel, bliver der skiltet med glatføreskilt, og der bliver ryddet op senest ved arbejdets ophør samme dag.

Hvis det værste uheld skulle ske, og der opstår lækage fra gyllevognen enten på landevej eller i marken, stoppes evt. gylleafløb mod grøft, dræn og vandløb med f.eks. halmbigballer. Der tages kontakt til kommunens Teknik og Miljøafdeling, og yderligere tiltag aftales.

Lugtgener fra gyllespredning minimeres ved at sprede under bedst mulige forhold (lille vindhastighed og høj luftfugtighed)

Olie: Der opbevares ikke olie på ejendommen, idet marken drives fra ejers anden ejendom. Ved oliespild fra maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Medicin: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Pesticider: Der opbevares ikke pesticider og kemikalier på Hyldegård, idet marken drives fra ejers anden ejendom.

I tilfælde af kemikaliespild spredes et sugende materiale (f.eks. savsmuld eller kattegrus), og det sugende materiale og evt. jord/grus fjernes med skovl, og puttes i affaldsposer. Derefter bortskaffes det på modtagestation.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivningen forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødopluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse, Hyldegård

For Hyldegård gælder:

Ventilation: Der er nødopluk, der sikrer et luftskifte i staldene. Ved strømsvigt i varmeperioder vil nødopluk blive suppleret med åbning af døre og vinduer for at sikre et tilstrækkeligt luftskifte.

Vand: Vandforsyningen er offentlig og ikke afhængig af strøm.

Foder: Foderfremstilling og udfodring sker automatisk og er afhængig af strøm.

Kommunens vurdering

Opbevaring af gylle

Området er allerede indarbejdet i husdyrbrugloven og indgår i beregninger vedrørende husdyrbrugets ammoniakemission og lugtemission i afsnittene "Gener fra husdyrbruget" og "Ammoniak og Naturpåvirkning", hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere i dette afsnit.

Håndtering af husdyrgødning

- Der udføres lovpligtig 5 års beholderkontrol.
- Tanken tømmes ca. én gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle
- Gyllen opbevares i gylletanke

Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere, udover de ovenfor nævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand.

Bornholms Regionskommune vurderer, derfor at BAT er overholdt i forhold til opbevaring og håndtering af gødning.

Udbringning af husdyrgødning

1. august 2017 overtog Landbrugs- og Fiskeristyrelsen regulering og kontrollen med udbringningsarealerne og vil dermed være dækket af generelle regler. Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere.

Ifølge ansøger vil følgende dog blive praktiseret på bedriften:

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på græsmarker.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning på dage med lav fordampning/regn.

- Udkørsel af flydende husdyrgødning til afgrøder i god vækst og/eller afgrøder med en plante-højde, der reducerer fordampningen.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand, vurderer Bornholms Regionskommune at BAT er overholdt i forhold til udbringning af husdyrgødning.

Beredskabsplan

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder.
- Handlingsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.
- Hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

I henhold til klagenævnspraksis vurderes det, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Der er dog stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.

9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Miljøteknisk redegørelse

Management og egenkontrol

- Forbrug af råvarer opgøres kvartalsmæssigt ifm. udarbejdelse af E-kontrol
- Foderblandinger optimeres mindst én gang årligt af foderkonsulent
- Forbrug af vand og energi følges kvartalsmæssigt og opgøres min. én gang årligt ifm. årsregnskab
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde
- Der er dyrlægebesøg hver måned/ iht. lovgivning på området
- Ejer og medarbejdere deltager i relevante efteruddannelseskurser og erfagrupeer
- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan
- Der føres logbog på flydelag på gyllebeholder
- Der er 5 års kontrol på gyllebeholder
- Gylleudslusning overvåges
- Der er egenkontrolprogram for dyrevelfærd. Programmet følges op ifm. dyrlægebesøg og kontrolleres ifm. Danish kontrol hvert 3. år
- Der gennemføres egenkontrol ift. "Branchekode for foderhygiejne"
- Der er udarbejdet en beredskabsplan med beskrivelse af forholdsregler ifm. uheld

Hyldegård er desuden, som leverandør til Danish Crown, omfattet regelsættet "Code of Practice".

Dokumentation

- Gødningsplan
- Foderoptimeringer og analyser
- Produktionsrapporter
- Dokumentation for skadedyrsbekæmpelse
- Logbog for flydelag på gylletank
- 5 års beholderkontrol

I løbet af få dage kan skaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder og dyr
- Sundhedsbemærkninger fra slagteri

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

10 IE-BRUG

Miljøteknisk redegørelse

Foranstaltninger ved ophør

Ved husdyrbrugets ophør tømmes stalde, foderlagre, gyllekanaler og -tanke. Der rengøres overalt, således at der ikke forefindes foder- og gødningsrester mv., der kan tiltrække skadedyr. Skadedyrsbekæmpelsen på ejendommen opretholdes. Alle forurenende dele på anlægget fjernes. Der foretages en vedligeholdelse af bygningerne for at undgå forfald, eller bygningerne nedrives. Ved fjernelse af bygningerne vil byggeaffaldet blive sorteret og kørt til hhv. forbrænding, genbrug eller deponi.

Miljøledelsessystemer

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

1. formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2. fastsætte miljømål,
3. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøger har fravalgt anvendelse af miljøteknologier som fx gyllekøling, idet der er tale om et eksisterende staldanlæg, hvor der ikke foretages ændringer.

Al ventilation i staldene er blevet udskiftet til lavenergi ventilation og belysningen i staldene er LED. Dette er de bedste valg mht. minimering af energiforbrug og der forefindes pt. ikke bedre alternativer. Der vil fremadrettet være fokus på at implementere optimale løsninger i forhold energibesparelser.

Kommunens vurdering

Det er krav fra EU at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ eller svin skal opfylde BAT-konklusionerne² og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkårene for anlæg. Bornholms Regionskommune har derfor gennemgået BAT-konklusionerne i forhold til gældende dansk lovgivning.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget lever over til anvendelse af bedst anvendelige teknologi, som tidligere beskrevet i nærværende miljøgodkendelse. Endvidere er det regionskommunens vurdering, at husdyrbruget har alle muligheder for at leve op til lovkravet om implementering af miljøledelse inden deadline.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at der er implementeret miljøledelse på Hyldegård.

11 SAMLET VURDERING

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

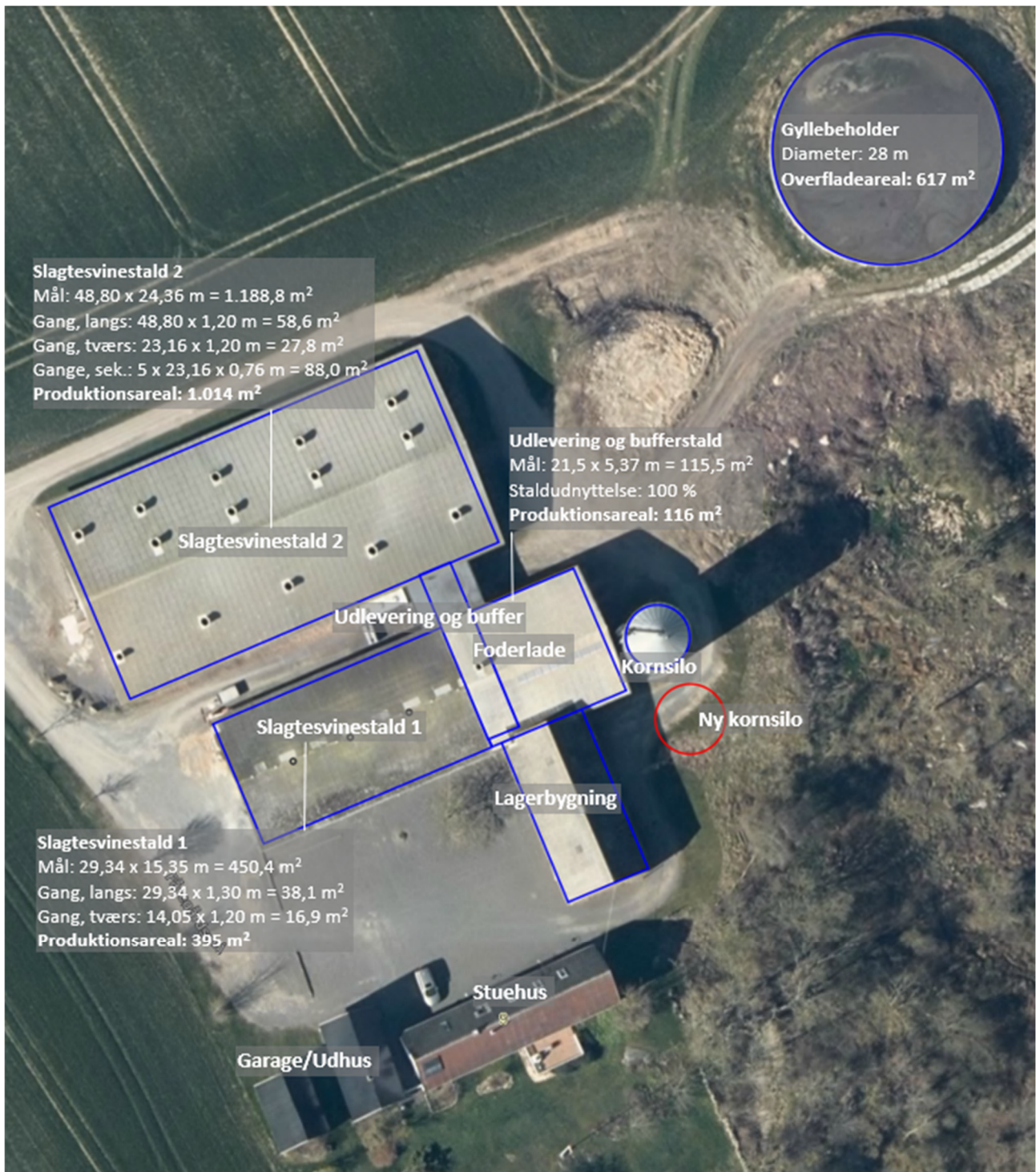
² Artikel 14.3 i IE-direktivet (2010/75/EU, KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2017/302 af 15. februar 2017

12 BILAG

Bilagsoversigt:

1. Produktionsareal ansøgt drift, nudrift og 8-års drift
2. Beregningspunkter i forhold natur
3. Beredskabsplan

Bilag 1. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Bilag 2. Beregningspunkter til naturarealer

Overzicht af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Sø V4	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Eng SØ2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,8	▼
Eng N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2	▼
Eng Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,6	▼
Eng SØ1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,8	▼
Eng S2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3	▼
Eng S1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,4	▼
Eng SV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
Sø N3	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Sø N2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Sø N1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Sø NV2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2	▼
Sø NV1	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2	▼
Sø V3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Sø V2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Sø SV4	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Sø SV3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
Sø SV2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,5	▼
Sø SV1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,5	▼
Sø S2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼

Sø NØ4	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	∨
Sø NØ3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	∨
Sø NØ2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,8	∨
Sø NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,2	∨
Sø V1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	7,0	∨
Sø Ø1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	12,9	∨
Skov gl. skovbund SØ3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	∨
Skov gl. skovbund SØ2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	∨
Skov gl. skovbund SØ1	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3	∨
Skov gl. skovbund Ø1	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,4	∨
Skov gl. skovbund V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,4	∨
Overdrev SØ	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	∨
Habitatnatur Ø	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	∨
Habitatområde Ø	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	∨
Skov gl. skovbund S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,9	∨
Skov gl. skovbund Ø2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,1	∨
Skov tilgroet lysåbent Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,6	∨
Overdrev V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	∨
Overdrev Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,3	∨
Overdrev SV	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	∨

Bilag 3. Beredskabsplan for Hyldegård

Beredskabsplan

Hyldegård, Fåregårdsvej 9, 3770 Allinge

Opdateret 2022 _____
 Opdateret 2023 _____
 Opdateret 2024 _____

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliestpid - instruks	Stophaner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad er der sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank - RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring	Der ingen kemikalie- og olieopbevaring på ejendommen. Ved større udslip af kemikalier og olie - RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb, drukkevandsboring	Vand Hovedhane for vand er placeret ved Fåregårdsvej ved enden af indkørslen. I stalden sidder stophane indendørs i blanderum ved forrum. Elektricitet Hovedafbryder til hele ejendommen (inkl. stuehus) er placeret ved etlavl i bryggers i stuehus, indgang i gavl mod syd. Hovedafbryder til driftsbygninger sidder ved: møllet / fodercentral. Placering af stophane for vand og hovedafbrydere for el samt etlavl er vist på kort.	Vurder om dyr vil lide under træk fra nødpluk eller varme. Tjek alle stalde og se, om nødplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrushing). Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l. Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje Yd almindelig førstehjælp. Førstehjælpudstyr er placeret ved forrum til stalde. Specifikt udstyr til brug ved uheld med syre er placeret ved luftrenser. Kontakt lægevagten ved mindre personskade. Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519 Arbejdsulykker og personskade skal anmeldes til via EASY på www.easy.ask.dk .
Ambulance 112	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad er der sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519	Hovedafbryder til hele ejendommen (inkl. stuehus) er placeret ved etlavl i bryggers i stuehus, indgang i gavl mod syd. Hovedafbryder til driftsbygninger sidder ved: møllet / fodercentral. Placering af stophane for vand og hovedafbrydere for el samt etlavl er vist på kort.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519	
Lægevagt 1813	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Barriere er etableret for at undgå, at gylle løber mod sø øst for ejendommen. Placering af gyllebarriere er vist på kort.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519			
Miljømyndighed Helle Thers 5692 2074	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Forstærkning af barrieren kan foretages med jord og/eller halm. Løber gyllen til dræn/grøft skal der laves en opdæmning med bigballe eller lign. for at undgå at gyllen løber til vandløb og videre til Tejn Å.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø/vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519		
Landbocentret 5690 7800	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Forstærkning af barrieren kan foretages med jord og/eller halm. Løber gyllen til dræn/grøft skal der laves en opdæmning med bigballe eller lign. for at undgå at gyllen løber til vandløb og videre til Tejn Å.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø/vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519		
Dyræge LVK 2171 5279	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Forstærkning af barrieren kan foretages med jord og/eller halm. Løber gyllen til dræn/grøft skal der laves en opdæmning med bigballe eller lign. for at undgå at gyllen løber til vandløb og videre til Tejn Å.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø/vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519		
Elektriker 2033 6078	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Forstærkning af barrieren kan foretages med jord og/eller halm. Løber gyllen til dræn/grøft skal der laves en opdæmning med bigballe eller lign. for at undgå at gyllen løber til vandløb og videre til Tejn Å.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø/vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519		
Elektriker 2173 1719	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Forstærkning af barrieren kan foretages med jord og/eller halm. Løber gyllen til dræn/grøft skal der laves en opdæmning med bigballe eller lign. for at undgå at gyllen løber til vandløb og videre til Tejn Å.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø/vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519		
Ventilation 5124 0836	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Forstærkning af barrieren kan foretages med jord og/eller halm. Løber gyllen til dræn/grøft skal der laves en opdæmning med bigballe eller lign. for at undgå at gyllen løber til vandløb og videre til Tejn Å.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø/vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519		
Foderanlæg 2121 4615	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Forstærkning af barrieren kan foretages med jord og/eller halm. Løber gyllen til dræn/grøft skal der laves en opdæmning med bigballe eller lign. for at undgå at gyllen løber til vandløb og videre til Tejn Å.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø/vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519		
Smed 4036 9142	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Forstærkning af barrieren kan foretages med jord og/eller halm. Løber gyllen til dræn/grøft skal der laves en opdæmning med bigballe eller lign. for at undgå at gyllen løber til vandløb og videre til Tejn Å.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø/vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519		
VVS Lars Chr. 2129 3119 Simon, driftsli. 2196 3032 Christian, driftsli. 4015 8519	• Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget	Forstærkning af barrieren kan foretages med jord og/eller halm. Løber gyllen til dræn/grøft skal der laves en opdæmning med bigballe eller lign. for at undgå at gyllen løber til vandløb og videre til Tejn Å.	Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller i sø/vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Lars Chr. 2129 3119 Simon 2196 3032 Christian 4015 8519		

BEREDSKABSKORT - VEND

